

[Niels Helveg Petersen.]

skatningen, bureaukratiet og staten for had eller som hos kommunisterne noget helt modsat.

Derfor forholder det sig ejendommeligt nok også således, at en af vejene ud af det økonomiske uføre er at formulere mere præcise krav om helt uøkonomiske forhold, der vedrører forholdet mellem mennesker. Jeg har fremført disse betragtninger for at vise, at vore økonomiske vanskeligheder ikke er overfladeproblemer, men stikker dybt i de grundlæggende værdiforestillinger i vort samfund, og at løsningen derfor heller ikke ligger lige om hjørnet i form af enkle økonomiske indgreb. Der ligger ikke noget svar i disse betragtninger, men i det mindste en formulering af problemet i sin fulde rækkevidde, og i sig selv er det nyttigt. For uden dette videre perspektiv i arbejdet med de politiske og økonomiske problemer vil vi fortsætte med at stå uforstående over for, at vore økonomiske forestillinger ikke engang giver fornuftige svar på vore økonomiske problemer. Dette dilemma er lige så stort for en socialliberal tankegang, som det må være for en socialdemokratisk eller en socialistisk tankegang.

Det største øjeblikkelige politiske problem er tillidsproblemet. Valget den 4. december var et klart udtryk for mistillid. Hvordan kan befolkningens tillid til de demokratiske institutioner genskabes? Det sker ikke på én gang. Jeg tror kun, det kan ske, hvis de politiske nøglepartier præsterer en lang række af politiske resultater i betydelig enighed.

I denne samling har vi haft et par af den slags resultater. Boligforliget og omlægningen fra refusioner til bloktilskud er de bedste resultater fra samlingen. Boligforliget har sit udspring i folketinget og ikke i regeringen. Det var ikke regeringens oprindelige hensigt, at vi i denne samling skulle nå et resultat på dette område. Uden et pres fra folketinget var en boligløsning ikke kommet. SR-boligskitsen var første skridt på vejen. Det er med stor tilfredshed, at det radikale venstre medvirker til dette forlig. Det har en betydelig saglig værdi, men ikke mindre er dets værdi, når det drejer sig om at genskabe tilliden til folketingets arbejde. Den langvarige usikkerhed og den hysteriske politiske udnyttelse af boligspørgsmålene har

ikke kunnet undgå at skabe usikkerhed i befolkningen.

Omlægningen fra refusioner til bloktilskud skaber et grundlag for bedre økonomisk styring, større udligning mellem kommunerne, en mere økonomisk anvendelse af offentlige midler, større lokalt selvstyre og administrative forenklinger. Indenrigsministeren har stor ære af det arbejde, han har udført med denne sag i samlingens forløb. Endnu står vigtige ting tilbage at gennemføre på området, men vi er nået et langt stykke, og jeg tør hævde, at disse omlægnings-spiller en større rolle for den langsigtede udgiftspolitik end noget andet enkelt indgreb.

Refusionsomlægningen falder helt i tråd med forslag, som det radikale venstre stillede i september 1973. Det kan være svært at få overblik over de enkelte partiers indsats i løbet af et folketingsår. For det radikale venstre har der ikke været tvivl om, at der i år især var behov for at beskæftige sig med nogle hovedproblemer: skattespørgsmål, boligspørgsmål, den offentlige udgiftspolitik, både når det drejer sig om driftsudgifter og anlægsudgifter og styringen både af samfundet som helhed og af den offentlige sektor. Det er på disse områder, vi særlig har fremsat forslag.

På skatteområdet har vi stillet forslag om grundlæggende undersøgelse af samordningen mellem skatter og sociale ydelser samt forslag om regulering af fradrag og skagrænser på grundlag af lønstigningerne. Begge forslag er centrale i den kommende skattediskussion. Vi har endvidere stillet forslag om effektivisering administrativt af landsskatterettens virksomhed.

Sammen med socialdemokratiet har vi dels fremsat SR-boligskitsen, uden hvilken boligforliget næppe havde været muligt, dels forslag om indeksreguleret opsparing og finansiering. Dette forslag undersøges i disse måneder, og vi ser i dette forslag en konstruktiv mulighed for effektivt at stimulere den private opsparing, som i øjeblikket har helt uantagelige vilkår.

Vedrørende udgiftspolitikken har vi dels fremsat et 25 punkts program for omlægninger inden for den sociale sektor, dels et program for ændringer i vort uddannelsessystem. Vi har med glæde bemærket, at både regeringen og adskillige partier har taget disse forslag op.